

Урожайність ріпаку в Україні 2014 р. порівняно з 2012 р. збільшилася на 15,5 %. Проте у порівнянні з середньоевропейською вона значно нижча. Так, урожайність ріпаку 2014 р. у Німеччині становить 44,8 ц/га, у Франції – 36,7 ц/га, у Великобританії 36,4 ц/га, у Польщі – 34,4 ц/га, тоді як в Україні лише – 25,4 ц/га. У 2016 р. урожайність ріпаку в Україні становила 25,7 ц/га. Основною причиною, що визначає низьку врожайність цієї олійної культури, є недотримання агротехнологій вирощування (через брак сучасного обладнання). Також негативний вплив на виробництво ріпаку мала відсутність високопродуктивних сортів і хімічних речовин захисту рослин.

Отже, необхідно здійснювати стимулюючі заходи щодо збільшення урожайності досліджуваної культури, адже високий урожай ріпаку в Україні сприяє не тільки нарощуванню експорту, а й збільшенню обсягів переробки його всередині країни.

Список використаних джерел

1. Статистичний збірник «Рослинництво України» за 2016 рік / за заг. кер. О.М. Прокопенка. – К.: Державна служба статистики України, 2017. – 166 с.
2. Crops. – URL: <http://www.fao.org>.

Гринчук Олена
аспірант

*Науковий керівник: д.е.н., професор Іванишин В.В.
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Особливістю сучасної економіки стало наростання нестабільності як підґрунтя для виникнення кризових ситуацій. Великого значення набуло своєчасне виявлення економічних явищ, що свідчать про перші ознаки можливої зміни існуючого стану підприємства. Найважливішим принципом стратегічного антикризового управління є стан постійного очікування сигналів про

загрозу економічній стабільності підприємства і негайна реакція на них. Таким чином, своєчасна і якісна діагностика та профілактична робота постають головним завданням управління підприємством.

Враховуючи різноманіття факторів, що впливають на економічну стабільність підприємства, діагностика повинна передбачати різні напрями аналізу і забезпечувати виявлення всіх причин ситуації, що склалася. Виділяється чотири основні групи факторів, що впливають на економічну стабільність підприємства: фактори фінансової стабільності; фактори соціальної стабільності; фактори маркетингової стабільності; фактори економічної безпеки.

Аналіз доцільно розпочати з факторів фінансової стабільності підприємства як однієї з найважливіших характеристик його фінансового стану. Вона пов'язана з рівнем залежності від кредиторів та інвесторів, характеризується співвідношенням власних і залучених коштів та дає змогу в загальному оцінити фінансову стабільність підприємства.

Низька інвестиційна привабливість, високі відсоткові ставки за кредитом, несприятливі очікування домашніх господарств призводять до згортання інвестиційних проєктів, зменшення попиту та обсягів споживання продукції, гальмування розвитку економіки в цілому, що відповідним чином позначається на обсягах перевезень на ринку транспортних послуг, який за своєю природою має задовольняти потребу населення та суспільного виробництва у перевезеннях вантажів. З іншого боку, для підприємств, у яких функція перевезення не є профільною, невизначеність ситуації на ринку може змінити підґрунтя для прийняття стратегічного рішення про створення власних парків автомобільних транспортних засобів або передачі функції перевезення на аутсорсинг – використання послуг сторонніх перевізників.

Проаналізуємо динаміку автоперевезень по Україні з 2014 р. по вересень 2016 р. За 2014-2016 рр. вантажообіг та пасажирообіг в усіх галузях транспорту підвищився. Вантажні перевезення по Україні збільшились за проаналізований період на 14,7%, у тому числі автомобільним транспортом на 7,3%.

Таблиця 1

Вантажні перевезення по Україні за 2014- 2016 роки, млн т*

	Перевезено вантажів					
	2014 рік		2015 рік		2016 рік	
	млн т	у % до 2013 р.	млн т	у % до 2014 р.	млн т	у % до 2015 р.
Всіма видами транспорту	1623	89,9	1474	90,8	1542	104,6
у тому числі автомобільним	1131	99,0	1021	90,3	1085	106,3

* Розраховано за даними Державної служби статистики України.

Негативна тенденція зниження спостерігалась стосовно пасажирських перевезень по Україні в 2015 році на 7,2%, а в 2016 році – підвищення на 6,4%. У 2016 році, в порівнянні з 2014 роком, пасажирські перевезення скоротилися на 0,8%, у тому числі автомобільним транспортом на 1,2%.

Водночас із досить значним падінням показників галузі, за прогнозами фахівців можливе щорічне зростання попиту на транспортні послуги на 4-5%, з огляду на що обсяги перевезень вантажів у перспективі до 2020 року можуть зрости у 1,5-2 рази, пасажирів – у 1,3-1,5 рази.

Таблиця 2

Пасажирські перевезення по Україні за 2014-2016 роки, млн осіб*

	Перевезено пасажирів					
	2014 рік		2015 рік		2016 рік	
	млн т	у % до 2013 р.	млн т	у % до 2014 р.	млн т	у % до 2015 р.
Всіма видами транспорту	5902	94,7	5167	87,5	4854	93,9
у тому числі автомобільним	2913	91,2	2250	77,2	2025	90

* Розраховано за даними Державної служби статистики України.

Отже, розширення попиту на перевезення всіма видами транспорту на світових ринках супроводжується більш високими вимогами до якості транспортних послуг. Це визначає необхідність здійснення комплексу організаційно-правових, економічних і техніко-технологічних заходів, які б забезпечували розвиток транспортно-дорожнього комплексу у взаємодії з процесами, що відбуваються у світовій та вітчизняній економіці.

Моніторинг показників груп факторів, що впливають на економічну стабільність підприємства повинен стати одним із елементів управління діяльністю підприємства. Оцінка складових економічної стабільності підприємства дає змогу оцінити стан підприємства, з метою забезпечення ефективного розвитку підприємства за рахунок проведення своєчасних коректувальних дій направлених на стабілізацію економічного стану підприємства.

Список використаних джерел

1. Державна служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
2. Іксарова Н. О. Транспортна інфраструктура як компонент економічної безпеки України [Електронний ресурс] / Н. О. Іксарова. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_36/Zmist/6PDF.pdf.
3. Прейгер Д. К. Реалізація потенціалу транспортної інфраструктури України в стратегії посткризового економічного розвитку [Текст] / Д. К. Прейгер, д.е.н., проф. (кер. авт. кол.), О. В. Собкевич, О. Ю. Ємельянова. – К.: НІСД, 2011. – 37 с.